

PATVIRTINTA

Vilniaus r. Rudaminos „Ryto“ gimnazijos

Direktoriaus 2017 m. sausio 9 d.

Įsakymu Nr. 2-127

**VILNIAUS R. RUDAMINOS „RYTO“ GIMNAZIJOS
MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sveikatos priežiūrą bendrojo ugdymo mokyklose reglamentuoja teisės aktai:

1.1. VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ORGANIZAVIMO MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS (PATVIRTINTA Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. liepos 21 d. įsakymo Nr. V-966/V-672 redakcija, paskelbta TAR 2016-07-22, i. k. 2016-20912);

1.2. LR Sveikatos apsaugos ministro 2007 m. rugpjūčio 1 d. įsakymas Nr. V-630 „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, vykdančio sveikatos priežiūrą mokykloje, kvalifikacinių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 88-3492, Žin., 2009, Nr. 89-3816, Žin., 2011, Nr. 29-1371);

1.3. LR Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 103-4858).

2. Visuomenės sveikatos priežiūros organizavimo mokykloje tvarkos aprašo III skyriaus VISUOMENĖS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO (toliau – VSPS) FUNKCIJOS, TEISĖS IR PAREIGOS p. 17.12. įpareigoja VSPS tikrinti mokinių asmens higieną, p. 17.13. planuoti ir taikyti užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemonės pagal kompetenciją, p. 17.14. dalyvauti įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemonės.

3. LIETUVOS HIGIENOS NORMOS HN 21:2011 „MOKYKLA, VYKDANTI BENDROJO UGDYMO PROGRAMAS. BENDRIEJI SVEIKATOS SAUGOS REIKALAVIMAI“ III skyriaus p. 9 nurodyta, kad Mokyklos darbuotojai gali dirbti tik teisės akto nustatyta tvarka

pasitikrinę sveikatą ir įgiję žinių higienos, o pedagoginiai darbuotojai ir pirmosios pagalbos teikimo klausimais bei turėti sveikatos žinių atestavimo pažymėjimus. Asmens medicininė knygelė (sveikatos pasas) (forma Nr. F048/a) ir sveikatos žinių atestavimo pažymėjimai ar jų kopijos laikomi mokykloje vadovo nustatytoje vietoje.

4. Visuomenės sveikatos priežiūra Mokykloje vykdoma pagal Mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros veiklos planą (toliau – Veiklos planas), kuris yra sudedamoji Mokyklos mokslo metų / metinės veiklos programos dalis.

II. BENDRIEJI MOKINIŲ APŽIŪROS DĖL ASMENS HIGIENOS ORGANIZAVIMO REIKALAVIMAI

5. Siekiant užkirsti kelią užkrečiamųjų ligų (pedikuliozės, niežų ir kt.) plitimui Mokykloje organizuojamos mokinių asmens higienos apžiūros.

6. Į dvišalę (teisėto mokinio atstovo ir Mokyklos) sutartį įtrauktas tėvų sutikimas dėl mokinių asmens higienos apžiūros.

7. Rekomenduojama dvišalėje (teisėto vaiko atstovo ir Mokyklos) ugdymo sutartyje ar kituose dokumentuose išdėstyti atvejus, kai teisėtas mokinio atstovas ar jo raštu įgaliotas asmuo turi pasiimti/ar leisti pačiam mokiniui išeiti iš Mokyklos, kai:

7.1. mokiniui nustatomi ūmių užkrečiamųjų ligų požymiai (karščiuoja, skundžiasi skausmu, viduriuoja, vemia, ūmiai kosi), apžiūrų metu randama utėlių ar glindų;

7.2. mokinio liga riboja jo dalyvavimą ugdymo procese;

7.3. mokinio liga kelia pavojų kitų mokinių ir darbuotojų sveikatai.

8. VSPS teisės aktų nustatyta tvarka pagal kompetenciją:

8.1. planuoja ir taiko užkrečiamųjų ligų ir jų plitimo profilaktikos priemones;

8.2. dalyvauja įgyvendinant užkrečiamosios ligos židinio ar protrūkio kontrolės priemones.

9. Vadovaujantis Asmens sveikatos paslapties kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. 552 „Dėl Asmens sveikatos paslapties kriterijų patvirtinimo“, užtikrinamas Mokinių asmens sveikatos informacijos konfidencialumas.

10. VSPS informaciją apie užkrečiamųjų ligų prevenciją talpina Mokyklos interneto svetainėje, siunčia tėvams per elektroninę dieną, rengia stendinius pranešimus, organizuoja ir vykdo užkrečiamųjų ligų profilaktikai skirtus mokomuosius užsiėmimus ir renginius.

III. PROFILAKTINIO MOKINIŲ TIKRINIMO DĖL APSIKRĖTIMO UTĖLĖMIS PROCEDŪRA

11. Profilaktinis mokinių tikrinimas dėl apsikrėtimo utėlėmis yra vykdomas vadovaujantis metodinėmis rekomendacijomis „Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė“ Rekomendacijos parengtos įgyvendinant projektą „Užkrečiamųjų ligų valdymo sistemos Lietuvoje stiprinimas“

(VP1-4.3-VRM-02-V-05-009). Projekto vykdytojas – Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras. ISBN 978-609-454-176-6 © Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras, 2015.

12. VSPS veiksmai, atpažinus utėlėtumą:

12.1. vadovaujasi parengta metodine medžiaga;

12.2. VSPS veiksmų mokykloje, atliekant apsikrėtimo utėlėmis patikrinimą, algoritmu (3 priedas);

12.3. galvines utėles naikinančių priemonių įvertinimo algoritmu (4 priedas);

12.4. utėlėtumo profilaktikos mokykloje organizavimo schema (5 priedas).

13. Profilaktinį mokinių tikrinimą dėl utėlių rekomenduojama atlikti po rudens, žiemos ir pavasario atostogų ir pagal epidemiologines reikmes.

14. Mokyklos darbuotojai turi suprasti, kad tai labai subtilus dalykas, ir imtis visų priemonių, kad užsikrėtęs utėlėmis mokinyt būtų apsaugotas nuo viešo atskyrimo, pažeminimo ir kitų neigiamų pasekmių.

15. Patikrinimą atlieka visuomenės VSPS, dirbantis bendrojo ugdymo mokykloje. Jei VSPS nedirba, patikrinimą gali atlikti mokykloje dirbantis socialinis pedagogas.

16. Prieš kiekvieną patikrinimą mokiniai informuojami apie tai, kas bus daroma ir kodėl tai reikia daryti. VSPS paaiškina, kad mokinio užsikrėtimas utėlėmis dar nereiškia, kad jis nesilaiko higienos reikalavimų, nes net ir kasdienis galvos plovimas neapsaugo nuo užsikrėtimo utėlėmis. Taip pat turi paaiškinti, kad utėlės negali skraidyti ar šokinėti.

17. Patikrinimas atliekamas atskiroje patalpoje, kurioje yra vandens ir muilo. Tai galėtų būti sveikatos kabinetas ar specialiai tam skirta patalpa.

18. Patikrinimą atliekantis VSPS turi elgtis korektiškai ir kvalifikuotai. Mokinyt neturi jaustis nešvarus ir kaltas, jei jo galvoje ar drabužiuose būtų rasta utėlių.

19. Baigus patikrinimą, būtina tuoj pat informuoti mokinio tėvus ar globėjus telefonu ar tiesiogiai.

20. Taip pat mokyklos administracija mokyklos bendruomenei turi išplatinti laiškus, kuriais rekomenduojama patikrinti savo vaikų galvas dėl galimo užsikrėtimo utėlėmis bei turi būti suteikta informacija apie utėlėtumo profilaktiką.

21. Patikrinimo rezultatai apibendrinami ir perduodami (apsikrėtusių mokinių skaičius, nurodant tik amžių) Vilniaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biurui.

22. Mokinys į mokyklą turėtų sugrįžti švarus, kai utėlės išnaikintos (t. y. neturintis nei utėlių, nei glindų).

23. Mokykla gali pareikalauti iš tėvų raštiško patvirtinimo, kuriame tėvai/globėjai nurodo, kokiomis priemonėmis ir kada buvo pradėta naikinti utėles (7 priedas).

IV. KLASĖS AUKLĖTOJO ĮSIPAREIGOJIMAI

24. Tomis dienomis, kai mokykloje nedirba VSPS, už vaiko asmens higienos priežiūrą atsako klasės vadovas ir socialinis pedagogas.

25. Klasės vadovas, įtaręs, jog vaikas užsikrėtęs utėlėmis, turi pranešti VSPS, o tuo atveju, jei jo nėra, socialiniam pedagogui.

26. Tėvų pažymas dėl vaiko pedikuliozės gydymo perduoda VSPS.

27. Klasės auklėtojai informuoja mokinių tėvus apie mokinių apžiūros dėl asmens higienos rezultatus.

V. MOKINIO TĖVŲ/GLOBĖJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

28. Tėvų/globėjų veiksmai vaikams užsikrėtus utėlėmis:

28.1. Vaikui užsikrėtus utėlėmis tėvai/globėjai turi kreiptis į šeimos gydytoją, kuris nurodys efektyvius vaistus pedikuliozės gydymui.

28.2. Šeimai rekomenduojama išsiaiškinti užsikrėtimo priežastį (asmenį), nuolat tikrinti vaikų galvos plaukus.

28.3. Vaikas namuose gydomas 3 dienas, esant epidemiologinėms reikmėms ir ilgiau.

28.4. Į mokyklą vaikas išleidžiamas tik tada, kai utėlės visiškai išnaikinamos (t. y. nerandama nei utėlių, nei glindų ar jų liekanų, kad būtų išvengta klaidingo pedikuliozės nustatymo).

28.5. Klasės vadovui arba VSPS pristatoma šeimos gydytojo pažyma arba raštiškas tėvų patvirtinimas (7 priedas) įrodantis, kad vaikas neserga užkrečiama liga bei kada buvo pradėtas ir kiek truko gydymas.

VI. ŠVIETIMO TEIKĖJO ĮSIPAREIGOJIMAI

29. Jei mokinys į gimnaziją grįžta be gydytojo pažymos arba raštiško tėvų patvirtinimo, arba VSPS nustato kad pedikuliozė ne iki galo išgydyta, jį leisti mokytis klasėje su sveikais moksleiviais draudžiama.

30. Kai tėvai/globėjai piktybiškai nereaguoja į gimnazijos VSPS ar klasės auklėtojo pranešimus dėl vaiko pedikuliozės:

30.1. Organizuojamas Vaiko gerovės komisijos posėdis, kuriame dalyvauja ir vaiko tėvai/globėjai.

30.2. Socialinė pedagogė įteikia tėvams/globėjams raštišką perspėjimą, kad esant tolesnei vaiko nepriežiūrai ar pedikuliozei pasikartojus 3 kartus, bus kreipiamasi į seniūnijos socialinius darbuotojus ir/ar į Vaiko teisių apsaugos tarnybą. Tėvai/globėjai pasirašo ant antros įspėjimo kopijos, patvirtindami, jog gavo įspėjimą. Šią kopiją gimnazija pasilieka sau.

30.3. Tėvams ir toliau nesiimant priemonių efektyviam utėlių išnaikinimui, jie yra raštu/žodžiu informuojami, kad laiškas dėl netinkamos vaiko priežiūros bus išsiųstas po 3 dienų, jei patikrinus vaiko galvą vėl bus nustatyta pedikuliozė.

30.4. Jei tėvai/globėjai ir toliau piktybiškai nereaguoja į ugdymo įstaigos pranešimus apie pedikuliozę ir nesiima priemonių utėlių naikinimui, gimnazijos direktorius raštu kreipiasi į Vaiko teisių apsaugos tarnybą dėl netinkamos vaiko priežiūros.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Susiklosčius šioje Tvarkoje nenumatytoms aplinkybėms, sprendimus, susijusius su pedikuliozės stebėseną bei paplitimo kontrole priima gimnazijos Vaiko gerovės komisija.

PRIEDAS. Pedikuliozės profilaktika ir kontrolė (metodinės rekomendacijos)

© Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centras, 2015